

**Riigi Infosüsteemi Amet**  
Pärnu maantee 139a  
Tallinn 15169  
Eesti

Tallinn  
17. veebruar 2026. a.  
E-POSTI TEEL  
ria@ria.ee  
KOOPIA  
info@justdigi.ee

## SELGITUSTAOTLUS

**seoses 1. jaanuaril 2026. aastal jõustunud küberturvalisuse seaduse kohaldamisega Euroopa Liidus registreeritud äriühingute Eesti filiaalidele**

Lugupeetud Riigi Infosüsteemi Amet

Pöördume Teie poole taotlusega selgitada 1. jaanuaril 2026. a jõustunud küberturvalisuse seaduse (**KüTS**) kohaldumist Euroopa Liidus registreeritud äriühingute Eesti filiaalidele. Nimelt palume seletada mis ulatuses kohalduvad KüTS'i nõuded, eeskätt teavitamiskohustus, filiaalidele, ning kuidas toimub KüTS-järgne küberintsidendist teavitamine piiriülese tegevuse kontekstis. Allpool kirjeldame KüTS'i muudatuste rakendamise raames tekkinud kitsaskohti, meie arusaama õigusnormide rakendamisest ning esitame küsimusi, millele palume Riigi Infosüsteemi Ametil (**RIA**) vastata.

## PROBLEEM

KüTS'i uus redaktsioon võtab üle direktiivist (EL) 2022/2555 (**NIS2**) tulenevad kohustused, mis lasuvad teatud infotehnoloogia, digitaalsete ja muude sarnaste teenuste osutajatel. Võrreldes endiste nõuetega on uus küberturvalisuse regulatsioon põhjalikum ning liikmesriikide tasandil suuremal määral ühtlustatud.

NIS2 valguses koostab RIA KüTS'i alusel nimekirja teenuseosutajatest, domeeninimede registreerimise ning digitaalse teenuse osutajatest (kõik nagu defineeritud KüTS'is) vastavalt KüTS §-dele 3<sup>1</sup> ja 4. Seaduses sätestatud teave tuleb RIA'le esitada kolme kuu jooksul nimetatud isikute tunnustele vastavuse tekkimisest arvates. See tähendab, et hetkel tegutsevate kohustatud isikute puhul saabub see tähtaeg 2026. a märtsi lõpus. Lisaks kaasnevad KüTS'i nõuete rakendamisega muuseas juhatuse liikme erikohustused, kõrgendatud turvameetmete kohustused ning küberintsidendist teavitamise kohustus.

Kuivõrd KüTS'i puhul on tegemist seaduse alles jõustunud sõnastusega, mille puhul juurdunud praktikat hetkel veel ei ole, tekitab see segadust KüTS'i nõuete kohaldamisel ja rakendamisel – antud juhul teiste liikmesriikide äriühingute Eesti filiaalide kontekstis. Ehkki KüTS ei sätesta selgesõnaliselt, kas seadus kohaldub filiaalidele – mis ei ole Eesti õiguse kohaselt juriidilised isikud, – leiame, et seadusandja tahe ei olnud jätta välja filiaalid KüTS'i kohaldamisalast. Küll aga jääb arusaamatuks, **mis ulatuses peab täitma KüTS'i nõudeid teise liikmesriigi äriühingu Eesti filiaal olukorras, kus: 1) teise liikmesriigi äriühing on liikmesriigi vastava NIS2-õigusakti kohustuslane; ning 2) filiaali poolt võib Eestis küll toimuda KüTS'iga hõlmatud grupisiseste teenuste osutamine, kuid turvameetmeid käsitlevad otsused tehakse valdavalt väljaspool Eestit.**

Ühtlasi tekitab filiaalide kontekstis küsimusi KüTS §-s 8 sätestatud küberintsidendist teavitamise kohustus. Sätte kohaselt peab teenuseosutaja teavitama RIA't 24 tunni jooksul

küberintsidendist, millel on (eelduslikult) süsteemi turvalisusele või teenuse toimepidevusele oluline mõju. Nimelt jääb selgusetuks piiriülese tegevuse raames **kas teise liikmesriigi äriühingu Eesti filiaal peab teavitama RIA't küberintsidendist, kui küberintsidendist juba teavitatakse teise liikmesriigi äriühingu asukohajärgset NIS2-pädevat asutust.**

## OLUKORRA TÖLGENDAMINE NING PÕHJENDUSED

Olukorra ilmestamiseks toome näite. Saksamaal asutatud äriühing registreerib filiaali Eestis. Filiaal täidab äriühingu grupi tugifunktsioone (sealhulgas IT-alaseid funktsioone), muud äritegevust ega müüki filiaali kaudu ei toimu. Lisaks sellele ei täideta ühtegi kõnealust tugifunktsiooni üksnes Eestis – tegevus on jaotatud eri riikide vahel. Turvameetmeid käsitlevad otsused tehakse enamjaolt Saksamaalt ning Saksamaa äriühing on NIS2-õigusakti kohustuslane Saksamaal koos vastava registreeringuga Saksamaa NIS2-pädeva asutuse juures (samaväärselt KÜTS §-dega 3<sup>1</sup> ja 4). Eesti filiaal ei ole ennast RIA juures registreerinud.

Kuigi me mõõname, et KÜTS kohaldub asjakohastes valdkondades tegutsevatele filiaalidele, tasub pidada meeles, et filiaal ei ole Eesti õiguse kohaselt iseseisev juriidiline isik, vaid välismaa äriühingu n-ö registreeringu vorm ning ka kõnealusel juhul on Eesti filiaali tegevus (sealhulgas küberturvalisuse valdkonnas) omistatav filiaali kaudu tegutsevale Saksamaa äriühingule.

Leiame, et antud juhul ei pea Eesti filiaal täitma teavitamiskohustust vastavalt KÜTS §-dele 3<sup>1</sup> ja 4 eeldusel, et: 1) Saksamaa äriühing on täitnud samaväärse teavitamiskohustuse Saksamaal ning täidab muid kohalikust NIS2-õigusaktist tulenevaid nõudeid; ja 2) turvameetmeid käsitlevad otsused võetakse vastu valdavalt Saksamaal (või teises asjakohases liikmesriigis) ning Eestis viiakse need üksnes täide. Mainimist väärrib ka asjaolu, et KÜTS § 3<sup>1</sup> lg 1 p 4 aga ka NIS2 Artikli 3 punkti 3 alapunkti d) kohaselt tuleb teavitamiskohustuse raames teavitada pädevale ametiasutusele ka loetelu liikmesriikidest, kus osutatakse NIS2 reguleerimisalasse kuuluvad teenused. See tähendab, et täites teavitamiskohustuse Saksamaal ei jäeta tähelepanuta asjaolu, et NIS2-teenuseid osutatakse grupisiselt muuseas Eesti filiaali kaudu.

Vastupidine tõlgendus tekitaks topeltregistreeringu vajaduse mitmes liikmesriigis ega oleks meie hinnangul kooskõlas NIS2 ning seeläbi KÜTS'i põhieesmärgiga, milleks on küberturvalisuse nõuete ühtlustamine ja tõhus kaitsmine liikmesriikides ning mitte ettevõtjale halduskoormuse tekitamine. See on samuti tagatud KÜTS §-ga 17<sup>3</sup>, mis näeb ette liikmesriikide NIS2-pädevate asutuste koostööd ja vastastikust abistamist. Ühtlasi sätestab KÜTS § 1 lg 4 järgmist: „Kui teenuseosutaja võrgu- ja infosüsteemi pidamise ning küberintsidendist teavitamise nõuded on samaväärselt käesolevas seaduses sätestatuga reguleeritud välislepinguga, Euroopa Liidu õigusaktiga või muu seadusega, kohaldatakse käesolevat seadust välislepingust, Euroopa Liidu õigusaktist või muust seadusest tulenevate erisustega.“ See tähendab meie arusaamist mööda, et kui NIS2 nõuded on täidetud vastavalt Saksamaa kohalikule NIS2-õigusaktile (sealhulgas ametiasutuse teavitamiskohustus) Saksamaa äriühingu tasandil, ei pea äriühing täitma seda kohustust teistkordselt filiaali kaudu Eestis.

Jätkates eespool toodud näitega soovime teada, kuidas toimub KÜTS § 8 alusel küberintsidendist teavitamine Saksamaa äriühingu puhul, kes tegutseb Eestis filiaali kaudu. Meie hinnangul kohaldub siin sama loogika – kui Saksamaa äriühing teavitab küberintsidendist Saksamaa NIS2-pädevat asutust kooskõlas kohaliku NIS2-õigusaktiga, ei pea äriühing või selle Eesti filiaal teavitama RIA't KÜTS § 8 korras. Seda sarnastel põhjustel, nimelt et teavitamiskohustus lasub Saksamaa äriühingul Saksamaa NIS2-õigusaktist tulenevalt ning vajaduse korral teavitatakse sellest RIA't NIS2'ga loodud asutustevahelise koostöömehhanismi raames. Küll aga võib äriühing või Eesti filiaal teavitada RIA't küberintsidendist omaalgatuslikult vastavalt KÜTS §-ga 8<sup>1</sup> reguleeritud vabatahtlikule teavitamisele.

Praktikas võib tekkida olukordi, kus rünne saab alguse ühes liikmesriigis (nt Saksamaal), kuid mõjutab Eestis paiknevaid süsteeme või andmeid, või vastupidi. Seetõttu palume selgitada, millistele konkreetsetele kriteeriumidele RIA tugineb hinnates, kas KÜTS § 8 alusel lasub teavitamiskohustus teise liikmesriigi äriühingul või selle Eesti filiaalil, ning millist kaalu RIA neile kriteeriumidele annab. Asjakohasteks kriteeriumideks võivad olla muu hulgas ründe lähtekoht, mõjutatud süsteemide ja/või andmete füüsiline asukoht, intsidendi avastamise koht, intsidendi mõju ulatus ja olulisus. Õiguslik selgus aitaks nii teise liikmesriigi äriühingul kui ka selle Eesti filiaalil paremini hinnata, millistel asjaoludel võib teavitamiskohustus piirduda emaaettevõtja vastavalt kohaliku NIS2-õigusakti alusel tehtud teavitusega ning millal võib tekkida eraldiseisev kohustus teavitada RIA't vastavalt KÜTS'ile

## KOKKUVÕTE JA KÜSIMUSED

**Kokkuvõtvalt, meie hinnangul ei pea teises liikmesriigis registreeritud NIS2 nõudeid täitev NIS2-kohustuslane täitma, tegutsedes Eestis filiaali kaudu, KÜTS §-dest 3<sup>1</sup> ja 4 tulenevat teavitamiskohustust ega KÜTS §-st 8 küberintsidendist teavitamise kohustust.** Seda põhjusel, et KÜTS § 1 lg-st 4 tulenevalt tuleb KÜTS-i nõudeid täita ulatuses, mis erineb teise asjakohase õigusakti – antud juhul teise liikmesriigi NIS2-õigusakti – nõuetest. Kuivõrd teabe esitamise kohustus ning küberintsidendist teavitamine on NIS2 puhul n-ö tuumkohustused, sisalduvad need eelduslikult teiste liikmesriikide vastavates õigusaktides. Lisaks räägib sellise tõlgenduse kasuks asjaolu, et liikmesriikide NIS2-pädevad asutused teevad omavahel koostööd ning vahetavad omavahel olulist teavet. See tähendab omakorda, et NIS2-kohustuslasi puudutav asjakohane info ei tohi jääda liikmesriigiti edasi andmata. Lõpuks ei täidaks vastupidine lähenemine NIS2 eesmärgi ning tekitaks NIS2-kohustuslastele samaväärseid topeltkohustusi.

**Palume kinnitada, kas eeltoodud käsitus on Teie hinnangul aktsepteeritav, või jagada täiendavaid juhiseid.** Lisaks palume Teid parema arusaamise tekitamiseks vastata järgmistele küsimustele:

1. Mis ulatuses peab täitma KÜTS'i nõudeid teise liikmesriigi äriühingu Eesti filiaal olukorras, kus: 1) teise liikmesriigi äriühing on liikmesriigi vastava NIS2-õigusakti kohustuslane; ning 2) filiaali poolt võib Eestis küll toimuda KÜTS'iga hõlmatud grupisiseste teenuste osutamine, kuid turvameetmeid käsitlevad otsused tehakse valdavalt väljaspool Eestit?
2. Kas teise liikmesriigi äriühingu Eesti filiaal peab teavitama RIA't küberintsidendist, kui küberintsidendist juba teavitatakse teise liikmesriigi äriühingu asukohajärgset NIS2-pädevat asutust?
3. Milliseid aspekte (näiteks ründe lähtekoht, mõjutatud süsteemide või andmete füüsiline asukoht, intsidendi mõju ulatus ja olulisus jms) RIA hindab ning millist kaalu neile aspektidele antakse, kui RIA otsustab, kas teavitamiskohustus lasub üksnes teise liikmesriigi äriühingul vastavalt selle riigi NIS2-õigusaktile või võib tekkida eraldiseisev teavitamiskohustus filiaalil vastavalt KÜTS'ile?

Täname Teid ette Teie aja ja selgituste eest.

Lugupidamisega

Mihkel Miidla  
Advokaadibüroo Sorainen partner,  
vandeadvokaat

Vladislav Leiri  
Advokaadibüroo Sorainen vandeadvokaat